

درسعادتده یکی پوسته‌خانه قارشوسنده
دايره مخصوصه در
محل اداره:

مستطابق

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفته‌لق رساله در

مؤسسلرى: ابوالعلا زين العابدين - ح. اشرف اديب

درسعادتده	سنه لى	التى ايلقى
ولاياتده	۶۵	۳۵
ممالك اجنبیهده	۹۰	۵۰
	۱۰۰	۵۵ غروشدر

تاریخ تأسیسی:
۱۱ نومز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیریلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلتیز.

درسعادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنوره

اخطار:

مسلكبزه موافق آثار جدیده مع المنونیه قبول اولنور
درج ایدیلدین آثار اعاده اولماز

آرده یا شاسه ، اولرده قاپانوب قلماسده صنایعه سلوک ایتسه کی
تمیلر برچوق آغیزلردن ایشیدیلیر اولدی .

کاظم افندی خواجه من چکن هفتدی مقاله لرنده بوکی مطالبک
معقول اولدیغنی سوبلدیلیر .

وقتیله مصرده ده عینی مسئله میدان مناقشه یه حیقمش ، مستوریتک
علیهنده ، لهنده ، یازیلر یازلمشدی .

مخالفتینک ایشدیلیر قاسم امین بک ایدی . بوذات (المرأة الجدیده)
(تحریر المرأة) نامنده ایکی اثرنشر ایتدی . بالطبع آغیر آغیر مقابله لر
کوردی . بز اوزمان فرید وجدینک . بوکون مصر جمعیت ملیه سی
رئیسیدر - مدافعه سی کورمش ، حتی ترجمه ایش ایدک ، بونسخه دن
اعتباراً نشرینه باشلایه جنز . کنده زدن ده بر قاج سوز سوبلیک ایتدی ؛
لکن ترجمان اوله جنمز ذات مسئله یی اطرافیه تدقیق ایتشدر . اونک
ایچون سوزی اهلنه براقه یی ده مناسب کوردک .

مسلمان قادینی

مؤلفی : فرید رهبری

جناب مؤلف واجبی ادا یولنده غایت پارلاق بر دیباجه ایله سوزه
باشلا یور دیورکه :

امت اسلامییه نیک تشکیل ایتدیکی وجودک بر جزوی اولدیغی ایچون
بنده قادین مسئله سی حقنده کی مطالباتنی بیلدیرمه کنده برحق
کورسیورم . بو اولیه بر مسئله درکه اطرافیه تدقیق ایدمک حقیقته
ظفریاب اولوق ، طائفه نسوانک تهذیبی تأمین ایدمک ال طوغری
یولی بولوق ایچون بوکون عجمان ترقی هم دست وفاق اولمشر آله بیلدیکنه
چالیشیورلر . بناء علیه جداً دهشتناک اولان شومسئله اجتماعیه یی حازر
اولدیغی اهمیتیله متناسب اوله بیله جک بر صورتده تدقیقه موقیتمی
جناب حقندن تمی ایدرم ؛ ناکه بو خصوصده تعقیب ایدمک ، یاخود
کیرو طورلوق ایستیانلار طرز حرکتک ماهیتی قارئین کرامتک نظرنده
لایقینه تمین ایتسون .

واقعا مسئله نیک بویله باشلی باشنه بر کتاب یازمق کلفتنه دکری یوق .
ظنیله بی سوزی اوزاتمش ، یاخود صدردن اوز اقلاشمش اولقله مؤاخذه
ایدنلر بولنه بیلور . لکن یقیناً بیلیرمه اکثریت بومسئله نیک کمال امعانه
لیاقتی ، حتی اصول سائر حیاتیه مزله ارالرنده کی علاقه دن ، ارتباط
متیندن طولایی بونک (مسئله المسائل) اطلاقنه استحقاقنی بیلدیکی ایچون
بو تشریحات دور درازه حق ویره جکلرندن بشقه بجی دهه بیله ایلرو
کتورمه یی ایستیه جکلردر . اوت ، خلقک بر قسمی قادین مسئله سنک
بودرجه اهمیتی اولسنی اوته دنبری استبعاد ایدوب طور بیورلر . حتی
(تحریر المرأة) مؤلفی مطالعات مخصوصه سی سرده قالمشده یی کوندن
اعتباراً بولنده «عجبا بک افندی کی یکی فکرلی کتبلریمزک سر آمداندن
بولنان برذاتک پیشگاه امعاننده بومسئله دن زیاده بحث و تحقیقه شایان
بر موضوع یوقی ایدی ؛ ار ککلرک تهذیب اخلاقنه ، اصلاحنه عائد مطالعاتده
بولنوق قادینلر ککندن الزم دکلی ایدی ؟» دیمکه باشلا دیلر .

ومجازها (علم معرفة التشبهات والاستعارات) (علم معرفة الحصر
والاختصاص) (علم معرفة الایجاز والاطناب) (علم معرفة بدائع القرآن)
(علم معرفة فواصل الآیات) (علم معرفة فوائح السور) (علم معرفة خواتم
السور) (علم معرفة مناسبات الآیات والسور) (علم معرفة الآیات المتشابهات)
(علم معرفة العلوم المستنبطة من القرآن) (علم معرفة امثال القرآن) (علم
معرفة امثال القرآن) (علم معرفة مبهات القرآن) (علم معرفة من نزل
فیهم القرآن) (علم معرفة فضائل القرآن) (علم معرفة مفردات القرآن
(علم معرفة خواص القرآن) (علم معرفة تفسیر القرآن وتأویلہ)

فحول ، اشبو علملردن بشقه حجت نجات عالمن اولان حضرت
قرآنک کلام بشر ایله هیچ بر مناسبتی اولیوب صرف کلام ربانی
اولدیغنی قطعاً مرتبه وضوحه وصولنه خادم اولان علم اعجاز قرآنی یه
دائرده برچوق آثار مفیده یازمشدر که خطابی ، رمانی ، زملاکاتی ،
امام رازی ، ابن سراقه ، قاضی ابوبکر باقلانی حضرتنک بو بابده کی
مؤلفات مخصوصه لری باشلیجه شواهد اعجاز فرقانیدن معدوددر انجق
بو علمک ارباب اختصاصی آثار مذکوره ایچندن بالخاصه قاضی ابوبکر
باقلانینک کتسانی ترجمه ایدوب حتی بوفنده اوکا معادل هیچ بر اثر
یازلامش اولدیغنی بیان ایشلردر .

واقعا اثر مذکوره نظر ایدنلر اثرک حقیقه ابدع آثار دن معدود
اولدیغنی تصدیقه تردد ایتملر .

حضرت قرآنک شعر ویاخود سمیع نوعندن اولدیغنی وکلام شعر
ایله قطعاً مناسبتی بولمیشدی حقنده کی بیانات وایضاحات مدققانه سی
شعرای جاهلیه نیک سرفرازی اوله رق عالم شعر عربینک تقدم ادوار
ووسعت اقتدار اعتباریه اک بیوک استاذی عداولنان جناب امری القیسک
شهنامه فصاحت و بلاغت اولان معلقه مشهوره سی حقنده کی تنقیدات
عمیق وواقفانه سی ونامبلغ جلیل فرمان قرآنی اولان حضرت رسالتک
خطب شریفه لرندن بدأ ایدوب عالم اسلامده یتشمش اولان بر چوق
اکابر خطبانک مشهور خطبه لرینی درج ایله آنلری انظار مقایسه یه
عرض ایتسی حضرت باقلانینک علم اعجازده پک بلند بر اقتداره مالک
براستاد جلیل اولدیغنی اثبات ایتلکه در .

انجق مشار ایله بو بابده مقیاسی لزومی نسبتنده واسع طومامش
اولدیغندن مطلبه شدت ارتباطی درکار اولان بعض مباحث مهمه
خارج از دائرة صدد قالمشدر .

چونکه حضرت قرآنک هر در لو اقتدار بشرفوقنده اولان بلاغتی
اعتباریه اعظم معجزات نبویه اولدیغنی ایچون بر قاج بحثه احتیاج
طبیعی اولدیغنی حالده بونلر اعجاز باقلانیده مندرج دکلدر .

زین العابدین زاده :

ابوالفضل سید محمد نسیب

***

بر ایکی سوز

مسلمان قادینلرینک ارککدن قاجسنی غریبلر اوتهدن بری دیلرینه
طولامش ایکن صوک زمانلرده بو عادت شرقیلرکده خوشنه کیتمه مک
باشلادی . بزم قادینلریمزده نسوان غرب کی اولسه ؛ ارککلرله بر

نفوس حاضره سی تمش ملیونه بالغ اولیور که بونلرک کافه سی آمریقانک کشفندن سوکره هجرت ایندن انکلینز ، آلمان ، فرانسیز ایتالیان و سائر آوروپایلردن عبارتند . قطعاً نیک سکنه اصلیه سنه کلنجه بونلر الان وحشت ایچنده و کوندن کونه آزالمقدمه درکه بوکون انجیق برقاچ یوز بیکی قاله بیلشدر . پک اعلا ، بونه دن ؟ دمن سوبلدیکم سبدن دکلی ؟ مع مافیله بوسوزلر شتون حیاتیله ده کی تقلیده منحصر در . امور صناعیه به کلنجه بونلر ذاتاً تقلیددن بشقه بر صورتله قابل اولمدنی کبی بو خصوصه کی مقلد لکندن طولای نه شان امته بر نقیصه ترتب ایدر ، نه ده بقای موجودیتنه بر خطر عارض اولور .

سرد ایلدیکمز مطالعاتک اصابتی تقرر ایدنجه آرتق شتون اجتماعیه به دائر بیان ملاحظاته بونان ذوات بوندن بوبله هیئت اجتماعیه به عائد اولان نصیحتلرنده شوقاعده اساسیه بی دایماً نظرامعانه آلترینی کندیلرندن رجا ایتمه مزه مساعده بیورمیلدرلر . زیرا مسئله نیک حیات امته اولان تعلق هرشیدن زیاده در . بونک ایچون عین علاجی مزاجلری متخالف ، استعدادلری متعاکس اولان بشقه بشقه خسته لره توصیه ایندن طیب کبی اولسونلر . چونکه بومداواتک نتیجه سی خسته نیک دکلی مطلقاً خسته نیک محوینی مستلزمدر . بوراده دیگر بر ملاحظه ده واردر که بز کندیلرینک اوکاده لایقوله رعایت ایتملرینی آرزو ایدهرز :

مدنیت حاضره نیک هر بقدر ظواهری دلفریب ایسه ده ایچنده عناصر اساسیه سنه صوت ایتمش مهلاک بر طاقم خسته لقر واردر . بناء علیه اجتماعیه ونمز کوروندیکی کبی صاعلام اولمیان بویله برمدیتک فنان اولان صور ظاهر یسنه آلدانمقدن حذر ایسونلر !

بواطن امور نفوذ ایتمکسزین سطحی نمایشلره قاپیلان نظرلرینی اتهام ایده چک قدر بر صلابت کوسترسونلر ، یا خود بر آرتنزل ایسونلرده بومدنیتک ماهیتنی طوغریدن طوغری به مؤسسلرینک کندیلرندن سورسونلر . اوزمان - کندیلرینی تأمین ایدهرز - کوره چکرکه قاپیلدقلمی مدنیتک الکیزیده ذهنلرینی چلین ، فکرلرینی اسپر ایدن جهتلرنده بیله او وجودک بتون ذراتی انحلال ایله تهدید ایدن بر علت مزمنه خفا کزین اعش !

بز ایسه کمال تأسف ایله کور بیورز که بو مدنیت شرقیلری آله بیلدیکنه مفتون ایتمشده اصحابنک بیله بادی شکایتی اولان مساویسنی ده بر فضیلت هم ده استحصالی اوغورنده فدای جان ایتمک ایجاب ایدن بر فضیلت ، بر کمال عد ایدورلر ، او مدنیت اصحابنک فریاد شکایتلرینی ، اینلرینی طوعیورلر ، حال بوکه بو فریادلر ، بوانینلر بشر آرسنده تخریش ایتمک بر صماخ سلیم بر اقدی !

شتون مدنیه نیک کافه سنده غربه اولان مفتونیتیز بز او درجه لرده مسحور ایتمش که ، اولره مقلد اولدیغیمز ادعا ایلدیکمز جهت لرده بیله بوتقلیدی ایشه یرار بر صورتده یاپامیورز .

ایچمزدن برجاعت کبری کور بیورز که علوم اجتماعیه دن ، فلسفه دن بحث ایدیلورلر . لکن بونلری اکلایمقسزین ، یا خود ده آچیق بر

لکن امک ترقیلرنده کی اسراره ، انحطاطلرنده کی اسبابه واقف اولانلر - که زمانعزده آزدکلدر - یقیناً بیلیرلر که ملتلر بر درجه معلومه به قدر ارککلر واسطه سیله ارتقا ایدرلر ؛ صکره بر طاقم مقتضیات خصوصیه ظهوره کلیرکه بونلر امک ترقیسنی تکمیل ایتمک ، هیئت اجتماعیه نیک حالی برقات ده ا یوکسلیتمک خصوصنده قادیلرک بیوک بر تأثیره ، عظیم بر موقعه مالک اولملرینی ایجاب ایدر . بز بو حقیقی اعتراف ایتمک ، لزومنده براهین ایله اثبات ایده بیلیمکله برابر شتون حیاتیله مزدن هانکیسنده اولورسه اولسون ، خصوصیه قادیلر ایشلرنده ، ام سائرده دن هیچ برینی تقلید ایتمک ، اونک کیتدیکی یوله کیتک لزومنه قائل اولنلرک کافه سنه مخالفز . زیرا اوزون اوزادی به تبعدن ، حادثات تاریخیه بی تدقیقندن صکره اکلادق که تقلید ایندن قوم ایله تقلید اولنان قومک اک باشلی مدار موجودیتلری نه ایسه اولنلرک آرسنده بر مناسبت بولتق لازمدر . چونکه بو ایکی قومدن قویسنک ضعیفی اوزرینه تغلب ایله اونک عناصر موجودیتنی تارمار ایتماسنی کافل اوله جق بر قوت وار ایسه اوده بو مناسبتدن عبارتدر . زیرا علم اجتماع اصطلاحیه تقلید کله سی اقوام ضعیفه طرفندن اقوام قویه نیک مؤثراتی کاملاً قبول ایدیلرک اولنلرک حرکتلریله تحریک ایتمک عرض تسلیمتدن بشقه بر معنای مفید دکلدر . حالبوکه اقوام ضعیفه نیک انقیاد ایلدکلری مؤثرات ایچون پیشکاه عزم واقدامنده تصادف ایده چکی قوای مقاومه نیک کافه سی بیقوب دویرمدکجه اجرای فعل ایتمک ، او حرکت ایچونده کندندن مطلوب اولان عملی ایفا ایده بیلیمک ممکن دکلدر . ایسته بوندن طولای تقلید اولنان امت قویه ، تقلید ایندن امت ضعیفه به دست تغلبی اوزانه رق اونک اجزای مرکبه سی تحلیل ایدر ، عناصر موجودیتنی کندنی بدنه مثل ایتدیرر . حالبوکه او ایکی قومک مدار موجودیتلری آراسنده مناسبت موجود اولور ایسه او زمان بیلرنده مخالفت بولنه میه جنی جهتله بونلردن بری یعنی مقلد اولانی کندنی بقای حیاته هیچ بر خطر کلکسزین او بوندن تقلید صورتیه ایستدیکنی آله بیلیر . شمعی بزم احوالیزی بر اجتماعی واقفک مدقق نظریله تدقیق ایدن آدم شبهه سز کوره چکرکه امتزک اک باشلی مدار بقاسی اولان قوت ایله شتون حیاتیله کندیلرینه تقلید ایتمک ، طبق اونلر کبی اولمق ایستدیکمز ایتلردن هیچ برینکی آراسنده بر صورتله مناسبت ، مشابهت یوقدر . ارتق بو سوزلردن اکلایمیلور که امته تقلید ایله نصیحت ایتمک محو وانعامه بیون اکسنی توصیه ایتمکدن بشقه برشی دکلدر . علم اجتماع نظرنده محتملدر که امتلرک ترقی حقیقیسی ایچق کندیلرندن اوله بیلیر . هله روابط حیاتیله اعتباریه ام مترقیه ایله آره لرنده مناسبت بولنازسه بشقه بر طرز ترقی قطعاً متصور دکلدر . ایسته اون بشمی عصردن ، یعنی آروپا ارباب تمدنی ایله اختلاطلرندن اعتباراً محو اولان آمریقا قبائلی کور میور میسکز ؟ عجبا بو اقوامی محو ایدن سبب ، کذلک ترقیات ماده ده کوندن کونه ایلر کیتمکه بوننان ام متمدنه ایله مجاورتلرندن استفاده لرینه مانع اولان حائل یوقاریده ذکر ایتدیکمز اسباب اجتماعیه دن بشقه نه اوله بیلور ؟ بوکون چاهیر متفقه نیک

تعبیرله بو ایکی علمك اصول وقواعدینك بزم احوالزده ، ام سائرهنك احوالنه صورت تطبیقی تفریق ایتمکسزین ایشه باشلایورلر. بوندن طولاییدرکه مدنیت غریبه اجتماعیونندن بری چیقوبده وجود قومیتلرینه عارض اولان بر علمك مداواتی لزومی ایلرویه سورهرک رفع صوت ایدهجک اولسه بزم اجتماعیونمزده دامن درمیان اولیورلر. فیلسوفک صداسنی وطنزک آفاقده طنین انداز اتمکله قالدیشیورلر، همده مضرابی تام اونک باصدینی پردهیه اورییورلر. حتی ، شکایتده دهاییله ایلرو کیدیورلر. کویا که غریبلر ایله یکووجود ایشزکی اولردن بر عضو اشتکایه مجبور اولنجه بزم عضولرمزده اوکا تبعاً مرضک جا کبی اویقوسزلق کبی اعراضنی اظهاره یلته یورلر. کذلک اونلرک فیلسوفلری نظریات فلسفیه لرندن بعضیسنک تبدیلی لزومندن بحث ایدهجک اولسه بزم فیلسوفزده چیقور. صانکه اونلرک نظریاتیه بزمیکلر عین قابله افراغ اولنمش ایش کبی ، اونه کنک مطالبنی بزه حرفیاً قبول ایتدیرمکه چالیشیور!

ایشته امتک ترقیسنه عائد اولمق اوزره درمیان ایدیلن نصایحک ، یازیلان یازیلرک هدر اولوب کیتسی ، حصوله کتیرمسی ایجاب ایدن تأثیرک اونده برینی ایضا ایده مامسی بو سیدین ایلرو کلیور . بو حالی ، بو اثر حرمانی کورنلردن بعضیلری ایسه آرتق مصریلر میت حالنه کلدکلرینه ، هیچ برشی ایله تمسس اولمدکلرینه ، بوندن بویله کندیلرینه هیچ برعلاجک کار اتمیه جکنه ذاهب اولیورلر . بکا قالورسه حقیقت بو مرکزده دکلدر . زیرا قبول علاج خصوصنده امتلرافرادک عینیدر ، نصل که برفرده مزاجی ، بنیه سی ، سنی نظر اعتباره آلتیه رق ویریلان علاج حسن تأثیر حاصل اتمز ، حتی چوق دفعه لر معکوس نتایج حصوله بادی اولورسه بر امته دخی اوامتک قابلیتنه ، وجودینی استیلا ایدن خسته لغتک طبیعتنه مطابق اولمیان وصایانک ، نصایح اجتماعیه نک دخی اویله جه تأثیری اوله مز .

بز بوکون مستقبلی اصلاح وتأمین خصوصنده بیوک برتأثیری حائز اولان غایت مهم بر مسئله قارشیسنده بونیورز که اوده مسلمان قادینلرینک حال عصره موافق طرزده تربیه وتهذیبندن عبارتدر . لکن بومقصده وصول ایچون هانکی طریق اتخاذا ایتلیدر ؟ ایچمزدن بعضیسی بوغایته وارمق ایچون سلوک ایدیله جک یول هر خصوصده قادینلرک مدنیت مادیه دن مستفید بولنان نسوان غربک اثرینه اقتفا ایتلرندن عبارتدر . دیهرک شرقیلره بوفکری قبول ایتدیرمکه اوغرا . شیور . لکن قادینلرک تربیه سی ایچون وسائط تحریسنده بولنان آدمک اول امرده شونی . دوشونمه سی ایجاب ایدرکه عجباً بر کون اولورده مسلمان قادینک بو حاله کله بیلسی قابل اوله بیلوری ؟ یاخود بو حالک بر مستقبل قریبه عیبط امکانه کیزه بیله جکنه دلالت ایدر بر اشارت وارمیدر ؟ ایشه ایچمزدن بری بر طرفدن بوجهتی تأمل ایدر ، دیگر طرفدن دخی نظرینک احاطه ایده بیله یکی حوادث مهیثینی استقرا ایلر ایسه بو طریق ایله مقصده وصولک محال اولدینی عیاناً کوریر . زیرا جسم امتک بودویه قارشنی اظهار ایلدیکی کراهتی ، عصیان

کورنجه آز بر تأمل ایله اکلارکه اووجود بودوایی قبوله اصلا مساعد دکلش . بو کراهت وعصیان ایسه علاجک مزاج مریضه قطعاً مطابق کلین ، وبشقه بر مزاج اکتساب ایتدکجه مطابقتنه امکان بولنمیان برطاقم مواددن مرکب اولدیغنه حسی بر دلیلدن بشقه برشی دکلدر . پک اعلا مادام که ساحه طبابت بویله مداواتی بر علاجه حصر ایده جک قدر طار دکلدر ، محضا خصوصی برعلاجی ویرمک ایچون خسته نک مزاجنی تبدیله قالدشمقندن طیب ایچون نه فائده مأمول اوله بیلور ؟ خصوصیه خسته نک ویریلان علاجه قارشو کوستردیکی کراهته برده اونک مفید اولدینی ، بالعکس اجزای وجودینی تار مار ایده جکنی حس ایش اولسنی ده علاوه ایدر ایسه کز ارتق طیب نصل اولورده حالا خسته نک اوعلاجی ایچمسنه ، لوازمندن بولنان برهیز وسائر تدابیره اتباع ایتسنه منتظر اوله بیلیر ؟ برده بونلرک هپسندن فضله اوله رق خسته ککندن اول اوعلاجی ایچنلرک اینلرینی ایشیدیر ، ویردکلری علاجک مأموللری خلافتیه اوله رق آهنگ ابدانی تغییر ایتسندن طولایی اطبانک حیرت لرنی رأی العین کوریر ایسه ارتق بیچاره نک اوعلاجدن نه درجه لرده صدق صیریلق ایجاب ایدر ؟

بونلر غایت مهم برطاقم ملاحظاتدرکه علوم اجتماعیه ایله متوغل اولانلر ایچون بروجهله غفلت جائز اوله مدینی کبی اومقوله ناصحلرک وصایاسیله عمل ایتکدن ابا ایتدکلرندن طولایی مصریلری عدم حس ایله ، فقدان حیات ایله محکوم ایتکده جواز یوقدر . اویله یا ، مادامکه اونصیحتلری تلقین ایدن ذواتدن قسم اعظمک امته ، مزاجنه ، بنیه سنه موافق اولمیان برعلاجی ویرمک ایستدکلری بزم ایچون تحقق ایتشدر ، ارتق مصریلرک بونلری قبولن امتناع انلاری دیدکلری کبی حسدن ، حیاتدن محرومیتلرینه دکل ، بالعکس کندیلرینه حیات سابقه لرندن بر بقیه بولنه رق اونلری بویله برطاقم مجربلرک هوساتنه هدف اولمقندن منع ایتدیکنه دلیل عد اولنمق البت ده طوغریدر .

ایشته بزم بو جهتلری ملاحظه ایتدی کمزدن ، همده قیزلرنی قادینلغه موافق بر صورتده تربیه اتمک مقصدیه تعقیب ایدیله جک اک طوغری ، اک خیرلی طریقک هانکیسی اولدینی بیلک ایچون امتک اظهار ایلدیکی عطش واشتیاقی کوردیکمزدن بوکتا بزمده (قادین) ک ماهیتی ، وظیفه سی ، مواهب فطریه سی ، جنسی ایچون مقدر اولان کاله واره بیلسنک یولی ندن عبارت اولدینی بیلدیرمکی ، فقط مطالعاتک کافه سنده علمای عصرک اجاهیه مؤید اولان مقررات علوم صحیحه یی مدار استناد اتخاذا اتمه یی موافق کوردک . کذلک مستوریت قادین ایچون ضروری لزوم اوله رق ، شو قدر وارکه بو ضرورت اوکا اولان امنیتسزلکدن دکل بالعکس تاریخک شهادتندن ، حادثات اجتماعیه مالک دلالتندن اکلاشیله جنی وجهله اونک حریت واستقلالنک ضامن وحیدی بولندیغندن ایلرو کلدیکی عموم ناس نظرنده بر اجتماعی واقفک تحلیل مدققانه سیله اثبات ایلدک . بونلردن بشقه بو مقررات علیه نک بولنه طورمق ، مبنای مدنیت اسلامیه یه طوغری دونمک ایستین شیهاتک کافه سنی دفع ایتدکدنصکره بومدینتک بشرک علی الدوام احراز

سوقاقدہ بیلہ برشی بولسہک صاحبی آرایہ جقسک . بوقدر
حق حقوق کوزہ تہ جکسک . یولہ برشی بولڈک . کیمسہ نک الندن
آلماڈک . حیلہ اتمڈک . اک اہون حقوق بو . دکلی ؟ فقط ینہ حق در .
غایتی البت برینک یورکی یاغشدر . برسندہ صاحبی آرایہ جقسک . شریعت
اویلہ امرایدنر . مادام نفسکدن امینسک ، آل ، اعلان ایت . برسندہ
صوکرا صاحبی چیقمازسہ فقیر ایسہک کندک یہ . حلال اولور .
احتیاجک یوق ایسہ فقراہ ویر .

بونک کبی احکام شرعیہ ہپ بیان اولنمش . ہرشیتک حکم
شرعیسی وار . بویلہ حقوق الہی بی طانیایانلر ، حق حقوق تجاوز
ایدنلروار . [فلاتعدوها] یوقی ؟ ...

بونلر نہ یہ بکزر بیلیر میسکوز ؟ بر قوم ، برجاعت ، بر جوق اہالی
کلشار بر اسکلیہ . واپورہ ینہ جکلر . بر کی طومشدر . کیدہ جکلر
بر یرہ . لکن کبی ایکی قاتلی . بالطبع ہرکس کوکرتہدہ او طور مق
ایستر . فقط بو ممکن دکل . ایچلرندن برینک تکلیفی اوزرینہ قرعہ
چکلر . کیمی یوقاریدہ بولنمغہ ، کیمیسی دہ انباردہ قلمغہ مجبور اولور .
ساحلندن آچیلرلر . لکن واپورہدہ قرعہ اولدینی کبی حواج بشریہ
لازم . اکم لازم . صو لازم . بر طاقلری یوقاریدن قولایجہ صو
آیلرلر . فقط اشاغیدہ کیلر یوقاری چیقمنغہ مجبور اولور . صو آلیرکن ،
صوبی کچیرکن بالطبع یوقاریدہ کیلری راحتسز ایدر .

— اویلہ یایماہلم ، دیورلر ، بز حقسزلق ایدیوروز . بو آدملرک
راحتی بوزیوروز . واقعا مجبوراً کیدیوروز ؛ لکن اونلری ازعاج ایدیوروز .
طانی بر صو اولہجق او . طونہ کبی ، دجلہ کبی ، ایچیلہ جک
بر صودہ کبی کیدیور .

— نہ نہ یاہلم ؟
— بزدہ اشاغیدن بردلیک آچارز . قولای قولای اورادن صو آلیرز .
اونلریدہ ازعاج ایتمیز .
— پک اعلا ! دیرلر .

فقط یوقاریدہ کیلر بونی خبر آلیر . شیدی نہ یایمق لازم کلیر اونلرہ ؟
سکوت ایدرلر سہ ہپسی ہلاک اولہ جقلر . عقلی بو ؟ واپورک انبارندن
بردلیک دہ لینیرسہ نہ اولور او واپور ؟ ایچندہ کیم صاغ قالیر ؟
شیدی [وان اخذوا...] اکر اللہ برنی طونارلر ، اونلری کوزلجہ باغلارلردہ :
— بہی شاشقینلر ! دیرلر سہ سزدہ باطہ جقسکز ، بزیدہ باطیرہ .
جقسکز . اورادن صو کلیرسہ حالز نہ اولور ؟

بویلہ قوللرینی کوزلجہ باغلارلر ، باشلرینہ برردہ طوقات ایندیرر .
لرسہ ایومی یاپارلر ، فنامی ؟ ..

البت ای یاپارلر . چونکہ اویلہ یایمقلہ نجات بولورلر .
ایشتہ بونک کبی ملت اسلامیہ اولسون ، ملل غیر مسلمہ اولسون
جلہ سنہ ، اصل صراط مستقیم حضرت پیغمبر افندمنر کوسترمشدنر .
ظلمکارلقدن علی الاطلاق منع ایتمشدنر .

— تبعہ غیر مسلمہ یہ ظلم ایدنلرک خصمی بنم .
بو حریت ، بو اخوت ہمزہ شامل در . منفعتنر مشترک . خور
باقاملی ؛ دائماً معاونت ایتملی کہ حرمت کورمسک .

[عسی الله ان يجعل بینکم وبين الذين عادیتم منهم مودةً والله
قدیر والله غفور رحیم] عدالت ایدک ، مساوات اوزرہ حرکت ایدک ! کہ

ایلدیکی ترقیات سایہ سنندہ . کوندن کونہ یاقلاشدینی مدیت حقیقیہ یہ ،
کال اجتماع بشری یہ یکانہ بر تمثال اولدینی براہین ایلہ کوسترک .
دہا صکرہ ایسہ شوزماندہ تربیہ بنات خصوصندہ طوندقلری یولی بزم
ایچون تعقیب ایتک جائز اولہجق ہیچ بر ملت موجود اولدینمغہ
اجتماعیون ایتک تحقیقاتندن اولمق اوزرہ بر جوق دلائل کتیردک .
بونلرک مجموعندن دہ بر امت متمدنہدہ قادینک نصل اولسی لازمکلیہ جکلی
چیقارمق ایستہدک . ایشتہ اوزمان تاریخک ، طبیعتک شہادتیلہ مسلمان
قادینی پیش نظر مندرہ کمال نسوانہ بزمثال ، ہمدہ بتون نسوان عالمینک
مقتداسی اولمق ایجاب ایدن بزمثال ، ترقی جنسہ بر اعوذج اولہرق
نجلی ایتدی . نصل کہ بر زمانلر ارککلری دہ قدوة الرجال ایدنی !

توفیق حقدن امید ایدہرز کہ کتابمز مسلمان قادینلرینک تہذیبی
خصوصندہ اساسی بردستور ، تربیہ بنات مسئلہ سنندہ ابوبن ایچون
قوتلی برسائق اولسوندہ بنہ لرینہ ، مزاجلرینہ موافقتی اکلا دقلری
علاجی قبولدن مصریلرک ہیچ بر زمان کری طورمایہ جقلری طرزندہ کی
دعوامز بردلیل محسوس ایلہ تأیید ایتسون .

مترجمی :

محمد عاکف

مواعظ

مقرری : مناستری اسماعیل حق افندی حضرتلری

مقرری : سیروزلی ح . اشرف ادیب

— درس ۴۶ مابعد —

امان یارسول الله ظالمہ نصل نصرت ایدلم ؟

— [تأخذ فوق یدیه] ظالمہدہ یاردم اولور . اللہ برنی
طونارسک ، صیم صیتی باغلارسک . ایشتہ اوکا خدمت در او . ظالمہ
ظلم ایدن کندیندہ ظلم ایدر . نفس کندینک مظلومی در .

نصل کہ حدیث آخردہ بیورلمش : [حدثنا ابونعیم حدثنا ذکریا قال
سمعت عامراً يقول سمعت النعمان بن بشیر رضی اللہ عنہما عن النبی
صلی اللہ علیہ وسلم قال مثل القائم علی حدود اللہ والواقع فیہا مکمل
قوم استہملوا علی سفینة فاصاب بعضهم اعلاها وبعضهم اسفلها فکان
الذین فی اسفلها اذا استقوا من الماء مروا علی من فوقهم فقالوا لو انا
خرقنا فی نصیبنا خرقاً ولم نؤذ من فوقنا فان یتزکوم وما ارادوا ہلکوا
جیما وان اخذوا علی ایدیہم نجوا ونجوا جیماً]

حدیث شریفہ بیان اولونان سلسلہ اوزرینہ روایت اولنیور .
اصل حضرت پیغمبر افندمنر ایشیدن نعمان بشیر حضرتلری دیورکہ :
برکون سلطان انبیا افندمنر بیوردیلر کہ : — سزہ برشی
سویلیہ جکم . ای دیکلہ یک . حالکزی اکلا یہ سکوز . آخر زمانہ طوغرو
قالیرسہ کز اتبہ حاصل ایدرسکز . اتمہ نقل ایدک .

[مثل القائم علی حدود اللہ والواقع فیہما]

اللہک حدودینی کوزہ نلروار . ہرشیتہ برحدتین ایتمش اللہ .
حدود الہیہ حق ، حقوق تفریق ایدن حدود الہیہ وار . اویلہ دکلی ؟
ہرشیتک برحدی وار . اونی کچمہ ملی . نہ افراط ایستر ، نہ تفریط .
حدود الہیہ کیلر ، حدود سبحانیہ کیلر ، حق حقوق
طانیایانلر یوقی ، بونلری بکوزہ تہ جکم .

بنم اتم ایکی قسمدر . بر قسمی اللہک حدودینی طانیور .